

Ο Ηράκλειος και η δυναστεία του (610-717)

Το Βυζάντιο σε κρίση

- 6ος – αρχές 7ου αι: κρίση:
 - Λοιμοί και Κακές σοδειές
 - Σεισμοί και Εισβολές
- Συνέπειες κρίσης:
 - Εγκατάλειψη ή παρακμή πόλεων
 - Μείωση πληθυσμού
 - Υποχώρηση εμπορίου
 - Υποχώρηση νομισματικής κυκλοφορίας
- Οικονομική κρίση => παραμέληση στρατού

Εξωτερική κρίση

- Σλάβοι → ευρωπαϊκές επαρχίες
- Πέρσες → φτάνουν στο Βόσπορο
- Λύση: ριζική μεταρρύθμιση → Ηράκλειος

Η αντιμετώπιση του Ηράκλειου

- Ηράκλειος = στρατηγός αυτοκράτορας - Τι κάνει;
 1. Οργανώνει το στρατό
 2. Έχει την οικονομική συμπαράσταση της εκκλησίας
 3. Συνεχείς εκστρατείες κατά των Περσών (622-628)
 4. 626: Πέρσες, Άβαροι, Σλάβοι: πολιορκούν Κων/πολη → ηττώνται
 5. Μάχη Γαυγαμήλων (627): νίκη κατά των Περσών και ανακτά όλες τις επαρχίες της Εγγύς Ανατολής
 6. Πέρσες: άρπαξαν Τίμιο Σταυρό => εκστρατείες: θρησκευτικό χαρακτήρα
 7. Ο αυτοκράτορας → ομιλίες κατά των εχθρών του Χριστιανισμού
 8. Εμπνέει το στρατό του και κερδίζει τις νίκες που είδαμε

Θέματα

- 7ος αι: αραβικές κατακτήσεις → ανάγκη άμυνας →
- Θέματα = νέο διοικητικό σύστημα
- Θέματα = διοικητικές περιφέρειες με το δικό τους στρατό
- Υπηρετούν στο θεματικό στρατό ελεύθεροι αγρότες → τους παραχωρούνται στρατιωτικά κτήματα (στρατιωτόπια)
- Οι στρατιώτες: συντηρούν τις οικογένειές τους, αγοράζουν τον οπλισμό τους, καλύπτουν τα έξοδα των εκστρατειών

Οργάνωση του στρατού

Πριν	6 ^{ος} – 7 ^{ος} αιώνας
– Οι στρατιώτες = μισθοφόροι – Ξεχωριστή η στρατιωτική από την πολιτική διοίκηση	• Στρατιώτες θεμάτων • Στρατηγός: ασκεί την ανώτατη εξουσία στο θέμα (πολιτική και στρατιωτική) συστήματος των θεμάτων

- Τέλη 7ου αι: επέκταση του στις ευρωπαϊκές επαρχίες

Εξελληνισμός

- Ολοκληρώνεται ο **εξελληνισμός** της κρατικής διοίκησης:
- Επίσημη γλώσσα: ελληνική

- Ρωμαϊκοί τίτλοι: τους αντικαθιστούν ελληνικοί: βασιλεύς, πιστός εν Χριστώ
- ➔έλος Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας και ➔αρχή μεσαιωνικής ελληνικής Βυζαντινής Αυτοκρατορίας

Ερωτήσεις

1. Ποια ήταν η κατάσταση στο Βυζάντιο κατά τους 6^ο και 7^ο αι. και ποιες οι συνέπειές της;
2. Ποιοι είναι οι κυριότεροι εχθροί του Βυζαντίου κατά την περίοδο αυτή;
3. Με ποια μέτρα προσπαθεί ο Ηράκλειος να ανασυνταχθεί ώστε να αντιμετωπίσει τους εχθρούς;
4. Τι ήταν τα θέματα, για ποιους λόγους δημιουργήθηκαν και πώς λειτουργούσαν;
5. Με ποιες ενέργειες ολοκληρώθηκε ο εξελληνισμός της κρατικής διοίκησης κατά την περίοδο αυτή;